

Pregled drugih izmjena i dopuna državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu

Ivana Kunić Matković*

U članku se daje kratki pregled ključnih povećanja i smanjenja u pojedinim prihodnim i rashodnim kategorijama u okviru drugih izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2023. godinu.

1. Uvod

Nacrt prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu (dalje u tekstu: druge izmjene i dopune Državnog proračuna za 2023. godinu) Sabor je usvojio 27.10. 2023. (objava u Narodnim novinama br. 128/23 od 30.10.).

Ovim drugim izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023. godinu ukupni prihodi povećavaju za 1,1 milijardu eura, odnosno sa 26,6 milijardi eura na 27,7 milijardi eura dok se ukupni rashodi povećavaju za 1,2 milijarde eura tj. sa 28,1 milijardi eura na 29,3 milijarde eura.

Uzevši u obzir prethodno navedene razine prihoda i rashoda, očekuje se da će manjak proračuna opće države prema ESA 2010 metodologiji iznositi 235 milijuna eura ili 0,3% BDP-a. Temeljem ovakvog kretanja fiskalnog salda, planirani udio javnog duga u BDP-u u 2023. godini zabilježiti će smanjenje za 7,5 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu te će iznositi 60,7% BDP-a.

2. Očekivano kretanje prihoda

Novim planom proračuna za 2023. ukupni prihodi iznose 27,7 milijardi eura te se povećavaju za 1,1 milijardu eura u odnosu na originalni plan.

Tablica 1. Prihodi državnog proračuna za 2023. godinu

Prihodi državnog proračuna (EUR)		Plan 2023.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2023.	Indeks
UKUPNO		26.607.698.420	1.084.504.552	27.692.202.972	104,1
6	PRIHODI POSLOVANJA	26.522.000.736	1.083.409.014	27.605.409.750	104,1
61	Prihodi od poreza	14.274.231.000	1.205.377.040	15.479.608.040	108,4
612	Porez na dobit	2.008.639.682	359.889.111	2.368.528.793	117,9
614	Porezi na robu i usluge	12.184.554.115	845.184.730	13.029.738.845	106,9
6141	- Porez na dodanu vrijednost	9.649.583.344	618.912.063	10.268.495.407	106,4
6142	- Porez na promet	27.435	95.719	123.154	#
6143	- Posebni porezi i trošarine	2.205.541.484	195.678.336	2.401.219.820	108,9
6146	- Ostali porezi na robu i usluge	73.557.664	4.499.487	78.057.151	106,1
6147	- Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	59.959.082	7.136.514	67.095.596	111,9
6148	- Naknade za priređivanje igara na sreću	195.885.106	18.862.611	214.747.717	109,6
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	81.032.203	303.404	81.335.607	100,4
616	Ostali prihodi od poreza	5.000	-205	4.795	95,9
62	Doprinosi	4.314.677.427	17.850.296	4.332.527.723	100,4
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	4.313.464.286	18.000.000	4.331.464.286	100,4
623	Doprinosi za zapošljavanje	1.213.141	-149.704	1.063.437	87,7
63	Pomoći	4.987.271.201	-353.191.794	4.634.079.407	92,9
64	Prihodi od imovine	629.162.081	26.672.256	655.834.337	104,2
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	644.538.894	47.796.091	692.334.985	107,4
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	192.330.882	16.271.082	208.601.964	108,5
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	1.368.578.476	116.119.576	1.484.698.052	108,5
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	111.210.775	6.514.467	117.725.242	105,9
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	85.697.684	1.095.538	86.793.222	101,3

Izvor: Ministarstvo financija

* Ivana Kunić Matković, mag.oec., Ministarstvo financija RH, Zagreb

Prihod od poreza na dobit iznosi 2,4 milijarde eura i veći je za 360 milijuna eura u odnosu na tekući plan, a rezultat je poslovanja poduzeća i banaka tijekom 2022. i uplate poreza na dobit po završnom obračunu krajem travnja 2023., kao i jednokratnog dodatnog poreza na dobit.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost iznosi 10,3 milijarde eura i veći je u odnosu na tekući plan za 619 milijuna eura. Ova projekcija se temelji na kretanju osobne i turističke potrošnje, intermedijarne potrošnje, investicija te socijalnih transfera u naravi do kraja godine. U obzir se uzimaju i porezne izmjene u 2022. i 2023. godini.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije planiran je u iznosu od 81,3 milijuna eura, čime se povećava za 303 tisuće eura u odnosu na dosad planirane prihode po ovoj osnovi.

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2023. iznose 4,6 milijardi eura te se smanjuju za 353 milijuna eura u odnosu na dosad planirane prihode uslijed promijenjene dinamike provedbe projekta. Naime, ovi prihodi su izravno vezani uz projekte financirane iz EU fondova, kao i uz sredstva iz Fonda solidarnosti te instrumenta EU nove generacije odnosno Mehanizma za oporavak i otpornost.

Prihodi od imovine prema novom planu za 2023. iznose 655,8 milijuna eura i povećavaju se za 26,7 milijuna eura u odnosu originalni plan. Ovi prihodi uključuju prihode od uplate dividendi i dobiti poduzeća u državnom vlasništvu, kao i od jednokratne naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra.

3. Očekivano kretanje rashoda

Drugim izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023. godinu ukupni rashodi povećavaju se za 1,2 milijarde eura, odnosno sa 28,1 milijardi eura na 29,3 milijardu eura.

pitajcentar@tim4pin.hr

Tablica 2. Ukupni rashodi državnog proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

(milijuni €)	Tekući plan 2023.			Povećanje/Smanjenje			Novi plan 2023.			
	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	
3	Rashodi poslovanja	19.824,5	6.227,3	26.051,8	1.428,3	-34,1	1.394,2	21.252,8	6.193,2	27.446,0
31	Rashodi za zaposlene	2.758,4	1.017,1	3.775,6	120,5	41,1	161,6	2.879,0	1.058,2	3.937,2
32	Materijalni rashodi	1.384,3	1.358,9	2.743,2	6,4	104,9	111,4	1.390,7	1.463,9	2.854,6
34	Financijski rashodi	1.016,9	9,3	1.026,2	19,7	2,5	22,2	1.036,6	11,8	1.048,4
35	Subvencije	654,0	1.055,2	1.709,2	201,7	11,4	213,1	855,7	1.066,6	1.922,4
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	4.837,6	1.631,3	6.468,8	428,4	-133,2	295,2	5.265,9	1.498,1	6.764,0
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.416,3	114,8	8.531,1	484,0	-15,7	468,4	8.900,3	99,2	8.999,5
38	Ostali rashodi	757,0	1.040,6	1.797,6	167,5	-45,2	122,3	924,6	995,4	1.919,9
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	919,8	1.114,9	2.034,7	-25,5	-125,0	-150,5	894,4	989,8	1.884,2
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	39,4	54,6	94,0	0,3	-15,9	-15,6	39,7	38,7	78,4
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	724,6	682,7	1.407,3	-41,8	-75,9	-117,6	682,8	606,9	1.289,6
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	1,1	0,1	1,2	0,0	0,1	0,1	1,1	0,2	1,3
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	31,2	50,0	81,2	-16,3	0,0	-16,3	14,9	50,0	64,8
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	123,6	327,5	451,0	32,3	-33,4	-1,0	155,9	294,1	450,0
	UKUPNO	20.744,3	7.342,2	28.086,5	1.402,8	-159,1	1.243,7	22.147,2	7.183,0	29.330,2

Izvor: Ministarstvo financija

- financijske rashode (kamate i ostali financijski rashodi) u iznosu od 19,7 milijuna eura
- potporu županijskim upravama za ceste u iznosu od 14,9 milijuna eura i
- dodatni roditeljni dopust u iznosu od 14,8 milijuna eura

Rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora ovim se drugim izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023. godinu smanjuju za 159,1 milijuna eura kao rezultat s jedne strane smanjenja rashoda koji se financiraju iz EU izvora uslijed usklađenja s dinamikom provedbe projekata krajnjih korisnika, a s druge strane osiguranja dodatnih sredstava za ustanove u zdravstvu financirane iz prihoda temeljem ugovornog odnosa sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

4. Procjena manjka proračuna opće države

Uzimajući u obzir projicirane prihode i planirane rashode, očekuje se da će državni proračun zabilježiti manjak u iznosu od 1,6 milijardi eura ili 2,1% BDP-a. Manjak proračuna opće države prema ESA 2010 metodologiji projiciran je u iznosu od 235 milijuna eura ili 0,3% BDP-a.

Tablica 3. Procjena ukupnog manjka/viška proračuna opće države

(u mil. EUR)	2022.	Plan 2023.	Novi plan 2023.
DRŽAVNI PRORAČUN			
Ukupni prihodi	22.793	26.608	27.692
% BDP-a	33,5	34,7	36,1
Ukupni rashodi	23.234	28.087	29.330
% BDP-a	34,2	36,6	38,2
Ukupni manjak/višak	-441	-1.479	-1.638
% BDP-a	-0,6	-1,9	-2,1
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI			
Ukupni manjak/višak	192	170	116
% BDP-a	0,3	0,2	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA			
Ukupni manjak/višak	373	295	142
% BDP-a	0,5	0,4	0,2
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija			
Ukupni manjak/višak	125	-1.013	-1.380
% BDP-a	0,2	-1,3	-1,8
OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE			
Ukupni manjak/višak	43	64	108
% BDP-a	0,1	0,1	0,1
OSTALE PRILAGODBE			
	94	440	1.037
% BDP-a	0,1	0,6	1,4
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija			
	262	-510	-235
% BDP-a	0,4	-0,7	-0,3

Izvor: Ministarstvo financija

Temeljem kretanja fiskalnog salda proračuna opće države očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2023. zabilježiti smanjenje za 7,5 postotnih bodova u odnosu na 2022. godinu te će iznositi 60,7% BDP-a. Time će osjetno biti nadmašena dinamika smanjenja koju zahtijeva fiskalno pravilo javnog duga u okviru Pakta o stabilnosti i rastu.

IMATE PITANJE?

Slobodno nam se obratite sa svim dilemama i pitanjima. Tu smo za Vas.

pitajcentar@tim4pin.hr